

Vinnuvangin: Kaj Højgaard

Stjórin í Borg, Rodmundur Nielsen, handaði á móttökuni fríggjadagin Kaj Højgaard – sum tók fyri trúfesti í hálvtrýss ár – ein málning eftir Jógvan Martin Olsen

Mynd: Kári Hansen/Borg

Tá kundi eg ikki hugsa um víðari skúla-gongd, tí eg fór úr skúlanum í 1955, sum real-skúlin ikki kom fyrr enn í 1961, sigur Kaj, ið arbeiðdi í Oyrunum í fyra ár, áðrenn hann fór til Havnar at ganga í handilsskúla.

– Tá var tað ein trý ára kvøldskúli, so tá eg fór til Havnar um heystið í 1959, mátti eg finna mær eitt arbeiði um dagin, sum ikki var so lætt tá. Men eg var heppin og arbeiðdi á Bacalao, har tað eisini var fiskaarbeiði. Tá var mannagongdin tann, at um Fiskanes ella okkurt annað skip landaði, so varð lýst í Útvarpinum, at í morgin er arbeiði, og so møttu kanska einir 60 mans upp, sjálvum teir bara skuldu brúka 30. So gekk arbeiðsformaðurin har og peikaði nøkur út, og tá føldi eg meg ofta nokk so illa at verða tikin uppí sum bygðadrongur, meðan havnar-dreingir máttu fara til hús við ongum.

Annan veturin var Kaj so við í einum holdi, ið legði kápil úr Havn og niðan í Mjørkadal, har teir arbeiðdu tveir og tveir, so ein gróv og hin skumpaði burturúr – alt við hond, sjálvandi. Annars var tað soleiðis hesi árin, at handilsskúlin endaði í apríl og byrjaði aftur í september, so hann fór heim um summarið.

– Tann seinasta veturin kom eg at arbeiða hjá Ólafi Guðmundsson, sum hevði smásølu og eina heilsølu, ið seldi alt møguligt – líka frá oljufýringum at seta í komfýrar, yvir skipskeks og úlpur til tunnavagnar og sildagørn. Men tá eg bleiv liðugur við handilsskúlan og fekk prógv har, gekk leiðin so inn aftur á Toftir, greiðir Kaj frá.

SÓTU OVAST UPPI

Alt frættist skjótt, og tað gekk ikki long tíð, so fekk Kaj Højgaard eina áheitan frá Olivari Rasmussen, ið vildi hava hann at koma at arbeiða á skrivstovuni hjá Runavíkar

„*Tá eg fylti 67 ár, hóvaði tankin mær slett ikki, at eg skuldi gevast. Tá hevði eg eisini verið til arbeiðis her næstan hvønn einasta dag í yvir 40 ár, og eg orkaði ikki tankan um at vita, at í morgin er liðugt*“

Mekaniska Verkstaði – ella RMV, sum tað eisini kallaðist – í Gulu Smiðju.

– Tað var Tórshaynar Skipasmiðja, ið átti RMV, so eg byrjaði á heysti í 1962 við at arbeiða í Havn í einar tveir mánaðir, so eg kundi seta meg inn í tað ymiska, áðrenn eg fór inn aftur at arbeiða hjá RMV, har eg var fram til mai í 1965, tá timburhandilin kom upp í spælið, greiðir hann frá.

– Ein dagin møtti eg á keiini í Runavík táverandi leiðaranum í timburhandlinum, Havstein Ellingsgaard, sum spurdi meg, um eg hevði havt hug til at komið í timburhandilin at arbeiða. Eg hevði hug til at royna okkurt, sum var eitt sindur størri og har eg fekk brúkt útbúgvingina meira, umframt at tað tá ikki var so nógv at gera í RMV, tí tað nógva fór til Havnar. Og soleiðis gekk tað til, at eg endaði á hesum arbeiðsplássinum, sum nú hevur verið mitt hesi hálvtrýss árin.

Tá Kaj byrjaði at arbeiða hjá timbur-

handlinum norska tjóðardagin, 17. mai, í 1965, helt timburhandilin til á keiini í Runavík í einum bygningi í trimum hæddum.

– Vit vóru á ovastu hædd, so tað kann ikki akkurát sigast, at talan var um eina serliga kundavinarliga avgreiðslu, tí fólk máttu ganga tvær tungar trappur, áðrenn tey komu upp til okkum. Men har sótu vit so og gjørdur alt vanligt skrivstovuarbeiði, avgreiddu kundar, tóku ímóti orðrum um telefonina og bílagdu ymiska vøru, minnst Kaj aftur á.

– Tá vit skuldu bíleggja vøru, var tað ikki vanligt, at vit ringdu, tí tá kundi tú renna teg í øgiliga langa bíðið, áðrenn hol fekt ígjøgnum niður. Tí var tað vanligasta, at vit sendu telegramm, um vit skuldu bíleggja sement, glasull og annað. Seinni kom so telex, ið lætti munandi um, og uppaftur seinni eisini telefax. Men soleiðis vóru umstøðurnar tá, og tá tú ikki kendi til annað, var tað eisini fínt.

ALT NÓGV LÆTTARI

Í 1977 flutti timburhandilin av keiini í Runavík og yvir í núverandi bygning, og har er hann framvegis. Tá hann hyggur aftureftir, ásannar Kaj Højgaard, at bæði umstøðurnar og sjálvt arbeiðið er so nógv broytt, at tað gamla kann ikki samanberast við tað, sum nú er.

– Tað var sjálvandi ein stór broyting, at flyta í ein bygning, sum var spildurnýggjur og gjørdur til endamálið. Tíðin var eisini broytt nógv, so arbeiðið gekk heilt øðrvísi fyri seg. Um vit bara taka timbrið, so kemur tað í dag alt á einum vogni, og so tekur truckurin buntið og setir tað inn á hillina, uttan at nakar maður hevur nortið við nakað av tí, sigur Kaj Højgaard.

– Tá var tað heilt øðrvísi á keiini, tí bátarnir, sum komu við timbrinum, lögdu at beint niðan fyri timburhandilin, og so bleiv alt handlað í land og stungið uppá. Bátarnir kundu viðhvørt liggja í eina heila viku, áðrenn teir vóru tømdir, tí hóast okkurt kanska var í buntum, so var eitt øgiligt arbeiði av tí mesta. Nógvir mans vóru eisini til arbeiðis, tí brúk var fyri fólk niðri í lastini og á keiini, og onkrir stungu upp, aðrir tóku ímóti og bóru undan og so framvegis. Nú er alt nógv lættari og gongur nógv skjótari fyri seg.

Sjálv goymslan er eisini øgiliga nógv broytt, tí í 1965, tá Kaj byrjaði í timburhandlinum, høvdu teir nógv meira av timbri á goymslu, enn teir hava í dag. Hann fortelur, at tá bleiv alt, sum æt skilarúm, veggir og gólv, gjørt av timbri, tí plátur funnust ongur, og tað var ikki fyrr enn fyrst í 70-unum, at gólv- og veggjaplátur komu.

framhald...